

Debatbog om fremtidens landbrug med enkelte – men centrale – landinspektørrelevante pointer

Redaktionen på *Landinspektøren* modtog denne bog til anmeldelse fra forlaget GAD. Jeg sagde ja til at læse den og efter at have læst de første 2/3 af bogen lagde jeg den fra mig og tænkte, at den ikke er relevant for bladets læsere.

Den første tredjedel af bogen er med udgangspunkt i coronakrisen en minutøs og grundig gennemgang af farerne ved zoonoser. Det er gruopvækkende læsning, hvor den grundlæggende fortælling er, at de store og stadig større husdyrbesætninger verden over rummer en betydelig fare for, at der kan udvikles meget smitsomme sygdomme, der kan spredes fra mennesker til dyr. Forfatteren peger på, at der kan opstå epidemier, der i styrke overgår coronasmittens effekter.

Den anden tredjedel af bogen handler om udslippet af klimagasser fra landbruget. Kødproduktion til fødevarer for mennesker udgør et meget stort bidrag af det samlede CO₂-udslip, og landbruget skal bidrage til reduktion. Forfatteren tydeliggør gennem minutøs dokumentation, at Danmark bør reducere antallet af svin og køer, hvis klimamålene skal nås. Og her udgør især Danmarks store svineproduktion – vel verdens største i forhold til landets størrelse – en udfordring. Det nævnes i den forbindelse, at Holland er gået foran og har nedbragt svinebestandens størrelse fra 12 til 10 mio. for at overholde EU's krav til vandmiljøet. En omstilling til produktion af flere vegetabiliske fødevarer er forfatterens bud på fremtiden for dansk landbrug.

Så blev bogen lagt væk – og så alligevel taget frem igen.

JORDFORDELING OG EJENDOMSRET

Bogens sidste tredjedel bærer overskriften *Biodiversiteten er pløjet væk*. Det er først en relativ triviell fremstilling af, hvordan det store landbrugsareal og dyrkningen af dette har fortrængt agerlandets biotoper og dermed levestederne for faunaen. Der er dog en fremhævelse af Filsø og Skjern Å som mønstereksempler på, at det kan gå fremad.

Men da jeg så nåede frem til det aller sidste kapital – *Når det store ryk skal ske* – blev det virkelig interessant læsning for en landinspektør.

I dette sidste kapitel gennemgås de helt aktuelle initiativer for at tage landbrugsjord ud af produktion. Her fortæles om den overraskende alliance mellem Danmarks Naturfredningsforening og Axelborg, hvor multifunktionel jordfordeling kan blive et helt centralt redskab, når der skal udtages 100.000 hektar landbrugsarealer. Men det omtales også, at Aarhus Universitets Institut for Agroøkologi efter en regnefejl peger på et mindre areal, mens formanden for samme universitets bestyrelse – Connie Hedegaard – skriver under på en pressemeddelelse om, at 500.000 hektar skal udtages. Professor Stig Markager fra samme universitet peger på behovet for udtagning af mellem 400.000 og 800.000 hektar for at indfri EU's vandmiljøkrav.

Ja, så blev læsningen alligevel landin-

spektørrelevant. Arbejdet med udtagning af landbrugsjorder kan blive rigtig interessant. Der vil skulle laves rigtig meget tilpasning og omlægning af jorder, der i dag er beskattet, belånt og benyttet i overensstemmelse med landbrugspligten, som skal væk eller redefineres.

Og Kjeld Hansen beskriver med kirurgisk præcision det, som vi landinspektører godt ved. Nemlig, at hvis det skal lykkes at konvertere landbrugsarealer til natur i et stort ryk for biodiversitet og Danmarks natur "bliver det helt afgørende hvor ejendomsretten lander". ◀◀

Velkommen til fremtidens landbrug
af Kjeld Hansen.
Gads Forlag, 2021.
224 sider.
Vejledende pris: 249,95 kr.